

**II Міжнародна науково-практична конференція
ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ**

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аверченко Л. К. Психология и стратегия управления персоналом / Л. К. Аверченко. – Москва-Новосибирск, 2007. – 561 с.
2. Богомолова Н. Н. Социальная психология печати, радио и телевидения / Н. Н. Богомолова. – М : МГУ, 1991. – 127 с.
3. Федотова Л. Реклама в социальном пространстве / Л. Федотова. – М. : МСУУ. –2001.

УДК 361(44)(043.2)

Бугай І.В.,
Національний авіаційний університет, Київ

**ВИМОГИ ДО МОРАЛЬНИХ ЯКОСТЕЙ СОЦІАЛЬНИХ
ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ ОПІКУЮТЬСЯ ЛЮДЬМИ ПОХИЛОГО ВІКУ**

Сьогодні повсюдно спостерігається тенденція до того, що особи, які присвячують себе догляду за людьми похилого віку і роботі з ними стають все молодшими. З цих позицій догляд за старими людьми – це зустріч різних поколінь, повага до віку з боку молодих співробітників, їх терпимість до принципів і сформованих переконань людей похилого віку, їх життєвих установок і цінностей.

Догляд за людьми похилого віку – це уважне і турботливе спостереження за іншими, вміння ввійти у світ їхніх переживань з одночасним сприйняттям і повторним оглядом власних відчуттів, це вміння сприймати старих людей такими, якими вони є.

Догляд за старими людьми – це тактовні, заплановані дії, довіра і допомога в процесах адаптації старої людини до змінених життєвих умов. Догляд за старими людьми – це, в кінці кінців, супровід помираючих, надання допомоги членам родини в цей тяжкий момент. Тільки сприйнявши ці принципи і поклавши їх в основу професіоналізму, можна витримати всі психічні і фізичні навантаження, пов'язані з доглядом за старими людьми.

Важливо зрозуміти ще одну обставину: у старій людині ми бачимо її сьогоднішній вигляд і практично не можемо ї собі уявити дитиною, чоловіком або жінкою в розквіті років, гарною, сильною і самовпевненою або, навпаки, м'якою, великодушною, спрямованою у майбутнє. А тим часом важливо, в той час, коли ми бачимо перед собою стару і хвору, а часто і дементну (слабоумну) людину, відтворити її вигляд, згадати, що вона несе в собі дитинство і юність, молодість і зрілість. Нерідко деякі аспекти поведінки старих людей, які викликають

II Міжнародна науково-практична конференція ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ

неприйняття і подив у молодих людей, здаються їм незвичайними або навіть аморальними, а насправді перебувають у рамках культурної норми минулого покоління і не свідчать про погіршення розумових здібностей людини. При зіткненні з негативними сторонами старості є небезпека виникнення геронтофобії у молодих соціальних працівників, більш того, вони можуть перейнятися вираженою фобією до свого власного майбутнього старіння.

Дослідження угорського психолога Н. Хун показали, що найгірші оцінки і негативну думку про людей похилого віку мають медичні сестри, які працюють у будинках для таких людей і у геронтопсихіатричних лікарнях. Слід відзначити, що спеціальних досліджень толерантності (терпимості) населення до безпомічних старих людей практично немає. У будинках для людей похилого віку в Болгарії було виявлено поблажливо-заступницьке відношення до довгожителів з боку медичних працівників і обслуговуючого персоналу. Але зневажливого, тим більше образливого відношення до старих людей не виявлено в жодному випадку. Однак була встановлена одна особливість, яка заслуговує на увагу. На запропоноване питання, хотіли б вони дожити до 100 років, всі співробітники будинків для людей похилого віку відповідали негативно, більш того, всі вони сприймали таку перспективу як трагедію для себе особисто і особливо для своїх близьких.

Найголовнішим у соціальній роботі з людьми похилого віку має стати вміння встановлювати контакти з найбільш некоммунікбельними старими людьми. Соціальним працівникам необхідно опанувати мистецтвом спілкування зі старою людиною, тому що у протилежному випадку виникають різні міжособистісні непорозуміння, нерозуміння і навіть відкрита взаємна ворожість.

Самі ж люди похилого віку мають такі вимоги до соціальних працівників: насамперед, доброта і чесність, безкорисливість і жаль. Вміння слухати – одна з головних якостей соціального працівника, а сумлінність, відповідальність і вимогливість до себе повинні визначати його професійний статус.

Оволодіння навичками спілкування з людьми похилого віку – не просте завдання, крім вміння вислухати стару людину з розумінням її потреб, необхідно в той же час зібрати і об'єктивну інформацію про неї, проаналізувати і оцінити ситуацію, у якій вона перебуває, визначити, у чому полягають її об'єктивні труднощі, а що є результатом суб'єктивних переживань. Важливо не дати старій людині бути ведучим у бесіді і у подальших контактах.

Потрібно дуже доброзичливо і шанобливо перемикає бесіду, направляючи її у потрібне для соціального працівника русло. Важливим є також вміння гідно закінчити бесіду, не скривдивши людину похилого віку і переконавши її своєю поведінкою, що всі її проблеми будуть враховані і, за можливості, задоволені. Ніколи не потрібно категорично відмовляти в проханнях або стверджувати, що всі прохання будуть виконані.

**II Міжнародна науково-практична конференція
ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ**

Отже, найвищим показником професіоналізму соціального працівника є довіра людини похилого віку, прийняття нею порад, всі зусилля повинні бути спрямовані на активізацію людини похилого віку, спонукання її самостійно розв'язати особисті проблеми.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Введення у соціальну роботу: навчальний посібник / А. М. Бойко, І. М. Грига, Н. В. Кабаченко, Р. І. Кравченко, Д. В. Полтавець, Т. В. Семігіна та ін. – К. : Фенікс, 2008. – 288 с.
2. Геріатрія: Учебное пособие / Под ред. Д.Ф.Чеботарева. – М.: Медицина, 1990. – 240 с.
3. Елютина М. Э. Социальная геронтология: Учеб.пособие для студентов, аспирантов, преподавателей соц.-гуманитар.специальностей / М. Э. Елютина, Э.Е.Чеканова; Саратов.гос.ун-т. – Саратов: СГТУ, 2001. –168 с.
4. Краснова О. В. Социальная психология старения: Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / О. В. Краснова, А. Г. Лидерс. – М.: Академия, 2004. – 288 с.

*Науковий керівник: Петренко Т.В.,
канд.пед.наук, доцент*

УДК 159.937(043.2)

Горбатюк А.Л.,
Національний авіаційний університет, Київ

**МЕТОД САМОВИХОВАННЯ, ЯК ОДИН ІЗ МЕТОДІВ
ДОПОМОГИ КРИЗОВИМ КАТЕГОРІЯМ НАСЕЛЕННЯ**

Самовиховання та виховання, є двома сторонами формування особистості.

Самовиховання – це свідомо діяльність людини над собою, спрямована на вироблення позитивних рис у людини, і спроба подолання негативних.

Воно є одним із методів соціальної педагогіки, вищим етапом виховного процесу цілеспрямованої роботи над розвитком і самовдосконаленням людини від підліткового віку до зрілості.

Перш за все самовиховання потребує від людини знання себе, та вміння оцінювати свої вчинки зі сторони. Цей метод вирішує такі завдання, які допоможуть соціальному працівнику виявити проблеми та запобігти їм при